ДАНЪЧНО ОБЛЕКЧЕНИЕ ЗА ДЕЦА

НОРМАТИВНА УРЕДБА

Чл. 21; чл. 22в; чл. 23; чл. 49, ал. 3 и ал. 4 от ЗДДФЛ

Местните физически лица и чуждестранните физически лица, установени за данъчни цели в държава - членка на Европейския съюз, или в друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, ползват данъчно облекчение за деца, като приспадат от сумата от годишните данъчни основи по чл. 17 от ЗДДФЛ:

1. 102,26 евро /двеста лв. - при едно ненавършило пълнолетие дете;
2. 204,52 евро / четиристотин лв. - при две ненавършили пълнолетие деца;
3. 306, 78 евро / шестстотин лв. - при три и повече ненавършили пълнолетие деца.

ВНИМАНИЕ: При ползване на данъчното облекчение за деца **за 2026 г. има завишени размери, заложени в разпоредбите на § 3 от *Преходните и Заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г.***

Размерът на данъчното облекчение за деца по чл. 22в от ЗДДФЛ за 2026 г., с който може да бъде намалена сумата от годишните данъчни основи по чл. 17 от същия закон, е при:

1. едно ненавършило пълнолетие дете – 3067,75 евро;
2. две ненавършили пълнолетие деца – 6135,50 евро;
3. три и повече ненавършили пълнолетие деца – 9203,25 евро.

1. Данъчното облекчение се ползва, когато едновременно са налице следните условия:

- към 31 декември на данъчната година детето е местно лице на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;
- детето не е навършило пълнолетие;
- към 31 декември на данъчната година детето не е настанено в социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа на пълна държавна издръжка.

Данъчното облекчение се ползва включително за годината, в която детето е родено, навършило е пълнолетие или е починало.

ДАНЪЧНО ОБЛЕКЧЕНИЕ ЗА ДЕЦА

Когато детето е починало, условията се прилагат към датата на смъртта.

2. Данъчното облекчение се ползва от физическо лице или едноличен търговец, което към 31 декември на данъчната година е:

- родител, който не е лишен от родителски права, и при условие че:

- детето не е настанено извън семейството, и
- не е учредено попечителство или настойничество, или

- настойник или попечител - в случаите на настойничество или

Настойничество се учредява над малолетни, чиито родители са неизвестни, починали, поставени под пълно запрещение или лишени от родителски права. Настойничество се учредява и над лица, поставени под пълно запрещение.
Попечителство се учредява над непълнолетни, чиито родители са неизвестни, починали, поставени под пълно запрещение или лишени от родителски права. Попечителство се учредява и над лица, поставени под ограничено запрещение.

- член на семействата на роднини или близки - в случаите, когато детето е настанено за срок не по-кратък от 6 месеца при роднини или близки по смисъла на ***Закона за закрила на детето***, или

- приемен родител - в случаите на дългосрочно настаняване на детето за отглеждане в приемно семейство по смисъла на ***Закона***

Дългосрочно настаняване се предприема за срок над една година за деца:
1. чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или чиито родителски права са ограничени;
2. чиито родители без основателна причина трайно не полагат грижи за тях;
3. чиито родители се намират в трайна невъзможност да ги отглеждат;
4. чието връщане в биологичното семейство в срока по ал. 3 е невъзможно;
5. чието осиновяване е невъзможно.

ВНИМАНИЕ! Данъчното облекчение се ползва до размера на сумата от годишните данъчни основи и при условие, че другият родител (приемен родител, близък или роднина), няма да ползва намалението за съответната данъчна година. Когато размерът на данъчното облекчение е по-висок от

сумата на годишните данъчни основи по чл. 17 от ЗДДФЛ, разликата може да се ползва от другия родител, съответно от другия приемен родител, близък или роднина, чрез подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ (чл. 22в, ал. 4 от ЗДДФЛ).

Данъчното облекчение за деца може да се ползва и чрез приспадане от сумата от годишните данъчни основи по чл. 17 от ЗДДФЛ на следните лица, когато за тях са налице цитираните по-горе условия:

1. родител, на когото не е предоставено упражняването на родителските права в случаите на развод, при условие че другият родител няма да ползва данъчното облекчение за съответната данъчна година; когато другият родител не е ползвал данъчното облекчение в пълен размер, разликата може да се ползва по реда на ал. 4 чрез подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ (чл. 22в, ал. 6, т. 1 от ЗДДФЛ);

2. родител, на когото не е предоставено упражняването на родителските права в случаите, в които не е налице сключен брак между родителите, при условие че другият родител няма да ползва данъчното облекчение за съответната данъчна година; когато другият родител не е ползвал данъчното облекчение в пълен размер, разликата може да се ползва по реда на ал. 4 чрез подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ (чл. 22в, ал. 6, т. 2 от ЗДДФЛ);

3. лице (родител, приемен родител, близък или роднина), което е починало през данъчната година и при условие че другият родител, съответно другият приемен родител, близък или роднина, няма да ползва данъчното облекчение за съответната данъчна година; в този случай облекчението се ползва чрез подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50, ал. 9 от ЗДДФЛ (образец 2001в) за доходите на починалото лице, като условията се прилагат към датата на смъртта (чл. 22в, ал. 6, т. 3 от ЗДДФЛ).

Когато в нарушение на условието:

ДАНЪЧНО ОБЛЕКЧЕНИЕ ЗА ДЕЦА

- по чл. 22в, ал. 4 от ЗДДФЛ пълният размер на данъчното облекчение е ползван от повече от едно лице, всяко от лицата дължи частта от данъка, съответстваща на размера на ползваното облекчение;

- по чл. 22в, ал. 6, т. 1 от ЗДДФЛ пълният размер на данъчното облекчение е ползван от родител, на когото не е предоставено упражняването на родителските права в случаите на развод, то този родител дължи частта от данъка, съответстваща на размера на ползваното облекчение;

- по чл. 22в, ал. 6, т. 2 от ЗДДФЛ пълният размер на данъчното облекчение е ползван от родител, на когото не е предоставено упражняването на родителските права в случаите, в които не е налице сключен брак между

РЕД ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ДАНЪЧНОТО ОБЛЕКЧЕНИЕ:

С подаване на годишна данъчна декларация към която се прилага декларация по чл. 22в, ал. 8 от ЗДДФЛ (вкл. приложенията към нея).

ВАЖНО: Данъчното облекчение се ползва, при условие че данъчно задълженото лице няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения към датата на подаване на годишната данъчна декларация. (чл. 23, ал. 2 от ЗДДФЛ)

При определянето на годишната данъчна основа за доходите от трудови правоотношения от работодателя по основното трудово правоотношение на работника или служителя.

ДАНЪЧНО ОБЛЕКЧЕНИЕ ЗА ДЕЦА

Когато работникът или служителят предостави на работодателя в срок от 30 ноември до 31 декември на данъчната година декларация по чл. 22в, ал. 8 от ЗДДФЛ (вкл. приложенията към нея), удостоверяваща, че към датата на подаването й са налице всички необходими обстоятелства, даващи право на лицето да ползва данъчното облекчение за деца, както и писмена декларация, че към момента на подаването й, работникът/служителят няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения или че за данъчната година ще подава годишна данъчна декларация. (чл. 49, ал. 4, т. 8 от ЗДДФЛ)
Внимание: Вместо отделни декларации за липса на задължения или за подаване на годишна данъчна декларация е възможно работникът/служителят да попълни ред 6 в декларацията по чл. 22в, ал. 8 от ЗДДФЛ (образец 2005).

Пример: Местно физическо лице, което е родител на две деца под 18 г., през 2026 г. е ползвал при работодателя по основното трудово правоотношение данъчно облекчение за деца в размер на 6135,50 евро. Годишната данъчна основа за доходите от трудови правоотношения на това лице е 5000 евро, т.е. доходите му не позволяват да ползва пълният размер на данъчното облекчение за деца. През същата година другият родител има годишна данъчна основа за доходи от наем в размер на 1500 евро.

Следователно в този случай може да се приложи разпоредбата на чл. 22в, ал. 4 от ЗДДФЛ и другият родител има право да ползва с годишната данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ за 2026 г. данъчно облекчение за деца в размер на 1135,50 евро, т.е. разликата между ползваното облекчение от първия родител в размер на 5000 евро и размера на облекчението от 6135,50 евро.

ДАНЪЧНО ОБЛЕКЧЕНИЕ ЗА ДЕЦА

По отношение на условието данъчно задълженото лице да няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения следва да се има предвид изразеното от изпълнителния директор на НАП становище с изх. № 92-00-1299 от 04.10.2017 г., което може да бъде намерено на интернет страницата на Агенцията на адрес: www.nap.bg

ВНИМАНИЕ! Когато данъчното облекчение за деца се ползва от чуждестранно физическо лице - местно на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, като приложение към декларацията по чл. 22в, ал. 8 от ЗДДФЛ се прилагат и копия на официални документи, доказващи наличието на условията за ползване на данъчното облекчение за деца, както и техният превод на български език, извършен от заклет преводач.

ВАЖНО!
Когато данъчното облекчение за деца по чл. 22в от ЗДДФЛ е ползвано чрез работодателя по основното трудово правоотношение в пълен размер по реда на чл. 49, ал. 3 и 4 от ЗДДФЛ, но физическото лице е задължено да подаде годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ за съответната година, към нея няма отново да се прилага декларация за ползване на данъчно облекчение за деца.

ВНИМАНИЕ!
Данъчното облекчение за деца може да се ползва при авансовото облагане на доходите от трудови правоотношения, придобити през 2026 г. (§ 3, ал. 4 от ПЗР на ***Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г.***)

Данъчното облекчение може да се ползва чрез намаляване на месечната данъчна основа за доходи от трудови правоотношения след прилагане на чл. 42, ал. 3 от ЗДДФЛ със следните суми:

1. за едно ненавършило пълнолетие дете - в размер на 255,65 евро;
2. за две ненавършили пълнолетие деца - в размер на 511,29 евро;
3. за три и повече ненавършили пълнолетие деца - в размер на 766,94 евро.

ДАНЪЧНО ОБЛЕКЧЕНИЕ ЗА ДЕЦА

Данъчното облекчение се ползва авансово за доходите от трудови правоотношения **до размера на сумата от месечната данъчна основа за доходи от трудово правоотношение** на лицето, определена по реда на чл. 42, ал. 1 - 3 от ЗДДФЛ.

Работникът/служителят еднократно избира да приложи авансовото ползване на данъчното облекчение за деца по чл. 22в от ЗДДФЛ чрез предоставяне на писмена декларация пред работодателя, с която декларира, че:

1. за прилагане на данъчното облекчение следва да изпълни условията, предвидени в чл. 22в от ЗДДФЛ;

2. другият родител, съответно другият приемен родител, близък или роднина, няма да ползва авансово намалението за съответната данъчна година;

ВНИМАНИЕ!

Данъчното облекчение за деца може да се ползва при авансовото облагане на доходите от друга стопанска дейност и от наем или от друго възмездно предоставяне за ползване на права или имущество (§ 3, ал. 9 и 10 от ПЗР на ***Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г.)***

В случаите на авансово облагане по чл. 43 и 44 от ЗДДФЛ данъчното облекчение по чл. 22в от същия закон може да се прилага чрез намаляване на размера на дължимия авансов данък, при условие че другият родител, съответно другият приемен родител, близък или роднина, няма да ползва авансово намалението за съответната данъчна година.

Намаляването на размера на дължимия авансов данък за първо - трето тримесечие е до размера на дължимия авансов данък, но не повече от:

1. за едно ненавършило пълнолетие дете – 76,69 евро;

2. за две ненавършили пълнолетие деца – 153,39 евро;

3. за три и повече ненавършили пълнолетие деца – 230,08 евро.

Това не се прилага, когато:

1. размерът на авансовия данък се определя и удържа от платеца на дохода;

2. лицето има доходи от трудови правоотношения, от които ползва авансово данъчното облекчение.

Годишният размер на данъчното облекчение се ползва с подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ.

ДАНЪЧНО ОБЛЕКЧЕНИЕ ЗА ДЕЦА

Лицата, извършващи стопанска дейност като търговци по смисъла на ***Търговския закон***, включително едноличните търговци, както и физическите лица в случаите по чл. 29а не могат да ползват данъчното облекчение за деца при авансовото облагане на доходите.

Когато в нарушение данъчното облекчение за деца е ползвано авансово чрез повече от един работодател и/или от повече от едно лице, всяко от лицата, ползвали авансово облекчението, дължи частта от данъка, съответстваща на размера на ползваното облекчение

Възстановената сума въз основа на данъчното облекчение за деца не подлежи на принудително изпълнение – чл. 22в, ал. 10 от ЗДДФЛ.